INFORMACJA, al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, hol główny, tel.: 61 626 66 66; fax 61 626 67 44, e-mail: kancelaria@umww.pl

# Marszałek Marek Woźniak zapalił znicz pamięci. W tym roku w Forcie VII w Poznaniu upamiętnił Leona Prauzińskiego

*– W październiku 1939 roku hitlerowcy rozpoczęli akcję eliminacji elit polskich, zwłaszcza patriotów. W tym roku szczególnie dla nas ważne jest podkreślenie faktu, że ofiarami byli powstańcy wielkopolscy, którzy w pierwszej kolejności byli przeznaczeni do eliminacji – powiedział 14 października 2018 r. w Forcie VII Marszałek Marek Woźniak, który pod „ścianą śmierci” zapalił znicz pamięci. Tym gestem upamiętnił Leona Prauzińskiego, żołnierza i malarza Powstania Wielkopolskiego, straconego tu w styczniu 1940 r. *

Leon Prauziński jest w Wielkopolsce bohaterem jubileuszowej 10. akcji społecznej „Zapal znicz pamięci”, której celem jest upamiętnienie Polaków zamordowanych w ramach operacji Tanneneberg, prowadzonej na ziemiach wcielonych do III Rzeszy podczas niemieckiej okupacji.
– „Zapal znicz pomięci” to niezwykle ważna akcja z edukacyjnego punktu widzenia, obejmująca już teraz całą Polskę zachodnią – powiedział Marszałek Marek Woźniak, który od samego początku jest patronem honorowym przedsięwzięcia. – Każdego roku jedną postać chcemy szczególnie pokazać. W tym roku jest nią Leon Prauziński, żołnierz Powstania Wielkopolskiego, artysta-malarz, który udokumentował wydarzenia Powstania na obrazach. W tym przypadku w sposób bardzo wyraźny Niemcy zemścili się na nim za tę działalność artystyczną i jednocześnie edukacyjną – powiedział Marek Woźniak w Forcie VII, gdzie złożył kwiaty i zapalił znicz pod „ścianą śmierci”.

Marszałek każdego roku jesienią zapala znicz pamięci w miejscu kaźni wielkopolskich bohaterów. W tym roku jubileusz akcji zbiega się z 100. rocznicami odzyskania przez Polskę niepodległości oraz wybuchu Powstania Wielkopolskiego i stąd bohaterem akcji został Leon Prauziński (1895-1940), który walczył w Powstaniu Wielkopolskim, a także należał do najbardziej znanych malarzy tego zwycięskiego powstańczego zrywu.
W tym roku pod ścianą śmierci znicze zapalili i kwiaty złożyli także organizatorzy akcji: Rafał Reczek, dyr. Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Poznaniu, Piotr Bernatowicz, prezes Radia Poznań oraz gospodarz miejsca Tomasz Łęcki, dyr. Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości.
Po uroczystości w Forcie VII Marszałek Marek Woźniak uczestniczył w specjalnym programie Radia Poznań, w którym udział wzięła także Marta Szcześniak-Ślusarek, z poznańskiego oddziału IPN oraz historyk dr Marek Rezler. – Wiedza o eksterminacji Polaków na ziemiach polskich już na początku wojny nie była szerzej znana. Dobrze się stało, że zaczęliśmy o tym mówić, zachęcać do odwiedzin tych miejsc kaźni, które często są położone w kompleksach leśnych – powiedział podczas audycji Marek Woźniak, który wskazał także na rangę akcji „Zapal znicz pamięci” w edukacji historycznej i patriotycznej Wielkopolan. – Od czasu gdy akcja się rozpoczęła, miałem okazję odwiedzić co roku inne miasto i zawsze robiła na mnie wrażenie pieczołowitość i zaangażowanie lokalnego społeczeństwa: lokalnych stowarzyszeń i szkół. Wiele można by tych miejscowości wspomnieć, np. Śrem czy Książ, w których są pomniki, tablice i żywa pamięć, która co roku każe działaczom, różnych organizacjom, władzom i mieszkańcom uczestniczyć w takich uroczystościach. Ta żywa pamięć, która jest w ludziach, jest najważniejsza, ponieważ przenosi się w rodzinie, bo nie wszytko wynosi się ze szkoły.

Akcja po raz pierwszy odbyła się w 2009 r. z okazji 70. rocznicy wybuchu II wojny światowej z inicjatywy Anny Gruszeckiej, dziennikarki ówczesnego Radia „Merkury”, dziś dyr. Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu. Organizatorzy zachęcają, aby płomieniami palących się zniczy przypomnieć o tysiącach zamordowanych Polaków na obszarach siłą wcielonych do III Rzeszy niemieckiej roku 1939 roku, w tym powstańców wielkopolskich, śląskich oraz innych twórców II Rzeczypospolitej. Byli to ludzie reprezentujący różne obszary społecznej aktywności: naukowcy, artyści, urzędnicy, nauczyciele, oficerowie, duchowni, działacze społeczni i patriotyczni. Tylko do końca 1939 r. na terenie Wielkopolski, na Pomorzu, Kujawach, Śląsku i ziemi łódzkiej Niemcy zamordowali około 40 tysięcy przedstawicieli polskich elit. Każdego roku w

pięciu miastach: w Poznania, Gdańsku, Bydgoszczy, Katowicach i Łodzi przedsięwzięcie ma konkretnych bohaterów, którzy stają się symbolami wszystkich Polaków pomordowanych i wywiezionych ze swych domów na początku wojny. W tym roku symbolem Gdańska jest Franciszek Leon Kręcki (1883-1940), Katowic – ksiądz Władysław Robota (1872-1939), Bydgoszczy – ksiądz Franciszek Szczygłowski (1876-1941), a Łodzi – Tomasz Wilkoński (1885–1939).

Leon Prauziński urodził się w Poznaniu. W 1915 r. został powołany do armii niemieckiej. Walczył na froncie zachodnim m. in. pod Verdun. W 1917 r. z powodu odniesionej rany, otrzymał zwolnienie i przeniesiono go do Wielkopolski. Jako członek Polskiej Organizacji Wojskowej Zaboru Pruskiego był czynnie zaangażowany w przygotowania do wybuchu Powstania Wielkopolskiego. Uczestniczył w walkach w Poznaniu, pod Prezydium Policji oraz w okolicach Mostu Chwaliszewskiego. Walczył także na froncie zachodnim i południowym Powstania. W latach 1919-1920 brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej. Był autorem cyklu 12 obrazów olejnych o tematyce Powstania Wielkopolskiego. W okresie międzywojennym studiował w Poznaniu i Monachium. Po wybuchu II wojny światowej Niemcy zniszczyli jego obrazy, a on sam 1 listopada 1939 r. został aresztowany przez gestapo. Osadzono go w obozie koncentracyjnym Fort VII w Poznaniu i po wyreżyserowanym procesie skazano na karę śmierci. Wykonano ją jeszcze tego samego dnia, 6 stycznia 1940 r. Jako główny powód oskarżenia Niemcy wskazali jego twórczość artystyczną.

Organizatorzy akcji zachęcają wszystkich jej uczestników do nadsyłania fotografii wykonanej w miejscach pamięci, w których zapalili znicze na adresy: znicz@radiopoznan.fm oraz znicz@dzieje.pl

„Zapal znicz pamięci” to wspólne przedsięwzięciem pionów edukacyjnych Instytutu Pamięci Narodowej z Poznania, Gdańska, Bydgoszczy, Katowic i Łodzi oraz regionalnych rozgłośni radiowych: Radio Poznań, Plus Radio, Polskie radio PiK, Polskie Radio Katowice, Radio Łódź. Partnerem akcji jest Wielkopolskie Muzeum Niepodległości – Oddział: Muzeum Martyrologii Wielkopolan Fort VII.
Fot. IPN Poznań









Dziękujemy za odwiedziny i zapraszamy ponownie